

Tænketanken Hav
Att. Ida Marie Jepsen

Kystdirektoratet
Kystzoneforvaltningen
J.nr. 2025-31913
Ref. juels
Den 24. april 2025

Tilladelse til udplantningen af ålegræs ved Læsø Vest, Læsø Kommune i forbindelse med Det Store Ålegræsinitiativ

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at udplante ålegræs ved Læsø Vest, Læsø Kommune i forbindelse med Det Store Ålegræs Initiativ.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Ålegræsudplantningen, samt det udplantede ålegræs, betegnes i det følgende som "anlægget".

Lovgrundlag

Udplantning af ålegræs på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 73 af 18/01/2024). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udformningen og etableringen af anlægget skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige positioner.
5. Der skal, inden det første udplantningsår udløber, indmeldes til Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), samt til Beredskabsstyrelsen (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk), såfremt der ikke ønskes udplantet storskala på det ansøgte område.
6. Tilladelsen må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.
Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for

et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse nr. 1229 af 3. oktober 2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet. Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar samt at formålet med projektet er at skabe et naturforbedrende tiltag ved udplantningen af ålegræs. Videre har Kystdirektoratet tillagt det betydning, at ålegræs vil bidrage til en forbedret vandkvalitet, reduktion af næringsstoffer og CO₂ samt øget biodiversitet.

Ansøger har oplyst, at udplantningen af ålegræs sker efter anvisning fra de undersøgelser, som Syddansk Universitet har udarbejdet gennem flere års forskning, hvilket har vist sig at være en effektiv metode til at udplante og sikre forankring af ålegræsskud.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet i sin helhed ikke vil medføre væsentlige gener for brugere af vandområdet, da udplantningen af ålegræs ikke er uforenelig med områdets brug.

Ifølge basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 er den samlede økologiske tilstand i projektområdet moderat mens den kemiske tilstand er ikke-god. Målsætningen for området er, at der skal være god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målsætningen for både den økologiske og kemiske tilstand er således ikke opfyldt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at udplantningen af ålegræs ikke vil hindre målopfyldelse af god økologisk, samt god kemisk tilstand.

I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke medføre en forringelse af havmiljøet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med overstående vurderinger vægtet, at der er tale om anlægsarbejde af begrænset varighed og omfang, samt at udplantningen alene sker med håndkraft. Kystdirektoratet har ligeledes vægtet, at udplantningen af ålegræs kan have en positiv effekt på havmiljøet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til udplantningen af ålegræs ved Læsø Vest, Læsø Kommune.

Kystdirektoratet har valgt at indsætte vilkår nr. 5, da der det første år udelukkende udplantes testudplantninger, som følges til næste sæson, hvorefter det vurderes, om der skal foretages storskala-udplantning på stedet.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted i Natura 2000-område nr. 263 "Nordvestlige Kattegat", inden for habitatområde nr. 9 og fuglebeskyttelsesområde nr. 10.

Natura 2000-område nr. 263 består af de tidligere Natura 2000-områder N9 (Strandenge på Læsø og havet syd herfor), N46 (Anholt og havet nord for), N190 (Kims Top og den Kinesiske Mur) og N245 (Ålborg Bugt). Natura 2000-område nr. 263 omfatter habitatområderne H9 (Strandenge på Læsø og havet syd herfor), H42 (Anholt og havet nord for) og H165 (Kims Top og den Kinesiske Mur) samt fuglebeskyttelsesområde F127 (Nordvestlige Kattegat). F127 er en udvidelse og samling af de tidligere fuglebeskyttelsesområder F10 (Farvandet nord for Anholt), F32 (Læsø, sydlige del) og F112 (Ålborg Bugt, østlige del). Ramsarområderne R10 (Læsø) og R12 (Farvandet nord for Anholt) er tilknyttet N263.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 9 og fuglebeskyttelsesområde nr. 10 er følgende:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 9		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Rev (1170)
	Boblerev (1180)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Vadegræssamfund (1320)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitthede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Tørvelavning (7150)	Rigkær (7230)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 10		
Fugle:	Mørkbuget knortegås (T)	Edderfugl (T)
	Sortand (T)	Fløjlsand (T)
	Trane (Y)	Klyde (TY)
	Almindelig ryle (TY)	Tinksmed (Y)
	Lille Kobbersneppe (T)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Der er ikke kortlagt marine habitatnaturtyper inden for projektområdet

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området eller bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arten marsvin. Det vurderes videre, at projektet ikke vil være i strid, med bevaringsmålsætningen for de udpegede arter og naturtyper og dermed hindre gunstig bevaringsstatus. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. projektets begrænset omfang, karakter og varighed, herunder at udplantningen (storskala) vil tage ca. 3 dage.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projektet er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter udplantningen af ålegræs ved Læsø Vest, Læsø Kommune i forbindelse med Det Store Ålegræs Initiativ.

Udplantningen starter med en testudplantning i sommeren 2025, og såfremt testudplantningen udvikler sig positivt, udføres der storskala-udplantning de efterfølgende år. Der planlægges udplantet op til 2 ha ålegræs.

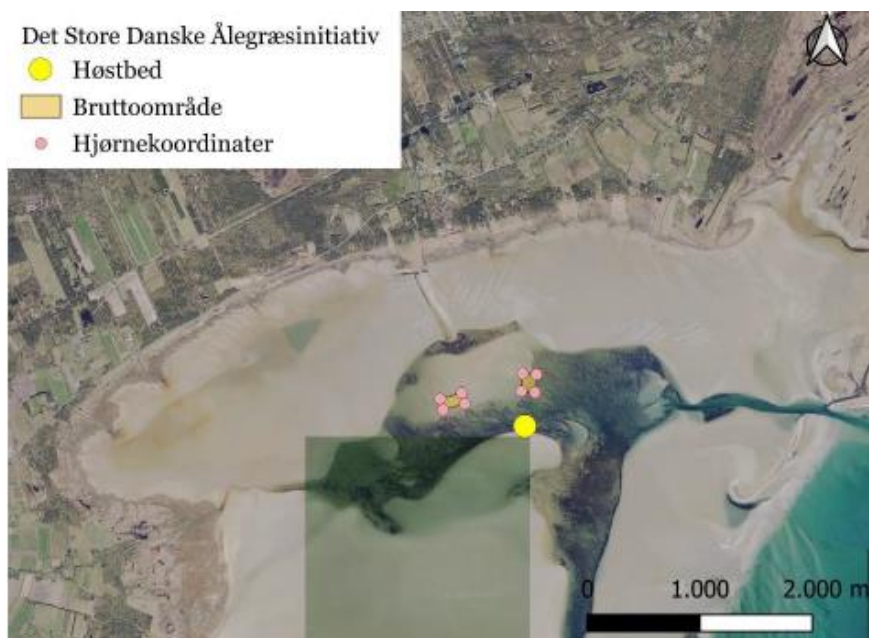
Udplantningerne foregår på mellem 1-1,8 meters dybde ved middelvandstand.

Ved udplantningen vil området hvor der skal udplantes ålegræs, blive afmærket. Afmærkningen af testudplantningsområdet vil kun ske, når der arbejdes i det pågældende område.

Ålegræs til udplantning høstes fra nærliggende robuste, sunde ålegræsbede. Ålegræs fra moderbedet høstes forsigtigt ved hjælp af en rive og opbevares herefter i saltvand indtil udplantningen skal finde sted. På land bliver hvert enkelt høstet

skud monteret med jerptråd på små jernsøm, hvorefter de udplantes. Skuddene transplanteres med en tæthed på 2 skud/m², hvilket svarer til 20500 skud/ha.

For yderligere beskrivelse af projektet, eller arbejdsmetoder, henvises til ansøgningsmaterialet.

Udplantningen sker inden for følgende koordinater:

11,139257	57,288836
11,141316	57,288707
11,141013	57,28728
11,138953	57,287408

11,126984	57,286994
11,130212	57,287409
11,130595	57,286535
11,127367	57,286121

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Havplanen, Sikre Farvande, Beredskabsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Foreningen for Lystbåde i Danmark, Danske Havne, Læsø Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforeningen for Digelag i Danmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Beredskabsstyrelsen skrev den 3. marts 2025 følgende:

”Beredskabsstyrelsen har ingen bemærkninger til denne sag, men skal gøre opmærksom på, at ved arbejder på søterritoriet skal bekendtgørelse nr 1229 af 03/10/2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i danske farvande følges.

Ved alle fremtidige henvendelser til Beredskabsstyrelsen vedrørende denne sag, bedes der venligst refereret til følgende sagsnummer: 2025112050. Dette sagsnummer skal tydeligt anføres i toppen af henvendelsen for at effektivisere sagsbehandlingen og sikre rettidige svar på fremtidige henvendelser.”

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen skrev den 28. marts 2025 følgende:

”Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har gennemgået det ansøgte og også sendt dette i høring hos relevante foreninger/fiskere. Vi har ikke modtaget svar på denne høring, og vi vurderer heller ikke, at det ansøgte vil berøre eventuelle fremtidige fiskeriinteresser. Vi har derfor ikke bemærkninger til det ansøgte.”

Styrelsen for Grøn Arealomlægning skrev den 28. marts. 2025 følgende:

”Efter modtagelse af din henvendelse, har denne været sendt i intern høring ved berørte fagenheder. Disse enheder er nu vendt retur med bemærkningen om, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) ingen bemærkninger har til det ansøgte.”

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skrev den 21. marts 2025 følgende:

”Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har ingen bemærkninger til høringen vedrørende; udplantningen af ålegræs på 12 forskellige lokaliteter i Danmark i forbindelse med Det Store Ålegræs Initiativ.”

Slots- og Kulturstyrelsen skrev den 27. marts (...) følgende:

”Slots- og Kulturstyrelsen bemærker mange fordele ved at reetablere områder med ålegræs, som bl.a. kan bidrage med at bevare havbundens integritet og derved beskytte de fortidsminder, der findes på og i havbunden.

Styrelsen vil dog, at gøre opmærksom på at havbundens fortidsminder ikke må beskadiges ved høsten af ålegræsskud. Derfor anbefales det at de ansvarlige for projektet er særligt årvågne og skånsomme ved høsten på de høstbede, hvor der er registret fortidsminder (...)”

Læsø Kommune og Frederikshavns Kommune skrev den 26. marts 2025 bl.a. følgende:

”(...) Frederikshavn Kommune vurderer, at der ikke er væsentlige naturhensyn der taler imod projektet. Ålegræs er en naturlig del af sandbanker på lavere vanddybder og har generelt en naturforbedrende effekt for både smådyr, fisk og andre havdyr. Dermed også for sæler og marsvin. Ålegræsset kan tilmed have en beskyttende effekt på de lavtliggende strandene og forbedre levestederne for kystfuglene.

Der synes ikke at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet. Selve arbejdet med at høste og plante ålegræsset vurderes heller ikke medføre forstyrrelser, der kan have negative konsekvenser for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Kommunen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.”.

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring og Kystdirektoratet modtog den 9. april 2025 bl.a. følgende bemærkninger:

”(...) Vi markerer udplantninger tydeligt, og udplantningerne foregår med dykkerbøjer.”

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

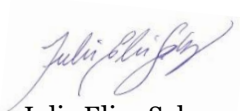
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
 - Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevarerklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med Venlig Hilsen

Julie Elisa Søby
juels@kyst.dk

Kopi: Havplanen, Sikre Farvande, Beredskabsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Foreningen for Lystbåde i Danmark, Danske Havne, Læsø Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforeningen for Digelag i Danmark og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.